

Inleiding

Mijn visie op empowerment is ontstaan op basis van mijn achtergrond als ervaringsdeskundige en mijn professionele ervaring als psychosociaal therapeut. Dit maakt mij ahw. *tweetalig*, waardoor ik een dieper begrip heb ontwikkeld rondom de werking van overlevingsmechanismen binnen multiprobleemgezinnen (gezinscultuur) en daarnaast goed zicht heb op de taakstelling van de betrokken beroepsbeoefenaars (hulpverleningscultuur). Mijn werkzaamheden richten zich op de doelstelling om vanuit een *helicopterview* sociale professionals te versterken in het praktisch kunnen inzetten van empowerende interventies.

Visie:

Het is mijn ervaring dat ondersteuningstrajecten vastlopen op het moment dat overlevingsmechanismen binnen Multiprobleemgezinnen (MPG) niet of onvoldoende worden ondervangen. Overlevingsmechanismen saboteren de effectiviteit van empowerende interventies, waardoor de aanwezige expertise niet tot zijn recht komt. Het is daarom belangrijk om in te zetten op het analyseren van overlevingsmechanismen, waarna krachtbronnen bij de cliënt al wel het gezinssysteem geactiveerd kunnen worden.

Missie

Het is mijn wens dat de ondersteuning van deze gezinnen optimaal verloopt. Mijn manier van werken maakt het mogelijk om overlevingsmechanismen te herkennen, de (systemische) betekenis te verstaan en vervolgens effectief te tackelen. Dan is het past mogelijk dat empowerende interventies tot hun recht komen.

In de praktijk ontwikkeld

In 2011 ben ik gestart met het stapsgewijs ontwikkelen van mijn werkvorm door in de praktijk een bijdrage te leveren als freelance werkbegeleider op het gebied van MPG-casuïstiek. Mijn werkvorm heb ik in de periode 2016-2017 als (onbezoldigd) werkbegeleider in samenwerking met Cosis vervolgens met succes kunnen toetsen en evalueren op effectiviteit. In dat jaar heb ik de afdeling Ambulante Gezinsbegeleiding ondersteund die dagelijks in de praktijk werken met MPG-problematiek, waarbij sprake is van één of meerdere lvb-indicatie(s). Vaak in combinatie met een psychiatrische diagnostiek.

Uitgangspunten SGA:

- Het versterkt de daadkracht en het praktisch vermogen tot het realiseren van empowerment
- Het is inpasbaar bij de gangbare methodieken binnen de organisatie
- Het stimuleert het opbouwen van een constructieve samenwerkingsrelatie met alle gezinsleden

Aanleiding inzet werkvorm

Sociale professionals lopen concreet vast tijdens het vormgeven van het hulpverleningstraject en doelstellingen worden niet of amper behaald. Of het traject loopt qua inzet doelstellingen goed, maar de sociale professional heeft een 'onderbuikgevoel' dat er toch iets over het hoofd wordt gezien. In beide gevallen word ik dan gevraagd met hen mee te kijken en aan de hand van mijn werkwijze een bijdrage te leveren. De volgende stappen zijn vervolgens vanuit mijn werkvorm onder andere aan de orde:

1. Inventarisatie (ca. 45 minuten)

- Voorgeschiedenis van de gezinsleden, ev. crisissen
- De problematieken en stressfactoren die spelen
- Motivatie voor hulpverlening en onderzoeken waar eventuele weerstand ligt, mate van naleven afspraken (adaptievermogen)
- Hoe familie in het netwerk betrokken is, sociale contacten en hoe hun beleving van het gezin is

2. Analyse maken en verbanden leggen; uitwerking op flipover (ca. 45 minuten)

- Hoe en welke soorten relaties zijn ontstaan en (waarom) in stand worden gehouden
- Verbanden leggen over hoe gezinsontwikkelingen de huidige situatie hebben beïnvloed
- Aandacht voor perverse drijfveren/ behoefte-ruil/ Redder-Slachtoffer/ winst van lijden/
- Waar overlevingscontracten (loopgraven) liggen historische loyaliteitsrechten die veranderingsprocessen saboteren

3. Strategie Ontwikkelen & Coaching (ca. 30 minuten)

- Concreet maken welke hulpverleningsstijl en attitude gedragsverandering realiseert binnen dit specifiek gezinssysteem; hoe de invloed wordt vergroot om het systeemconflict te tackelen
- Potentiele vermogens en kwaliteiten mobiliseren van gezinsleden (hoe gezinsleden te activeren)
- Stappenplan maken met uitwerking hoe het vastgelopen hulpverleningstraject weer in beweging komt en de doelen worden behaald
- Het stappenplan sluit naadloos aan op het hulpverleningsplan

Werkbegeleiding

Het is mogelijk om de sociale professional door middel van werkbegeleiding verdergaand te ondersteunen bij het praktisch realiseren van (pedagogische) interventies en interpersoonlijke vaardigheden. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Coachen op hoe met samenwerkingspartners gezamenlijk opgetrokken kan worden richting een kanteling van het gezinssysteem
- Coachen op het beter omgaan met problematisch gedrag van gezinsleden & zelfzorg
- Coachen op het Omgaan met infecties (machteloosheid), handelingsverlegenheid en eigen afweermechanismen

Eventueel is het mogelijk om, in samenwerking met senior trainer & trainingsacteur Tessa van Overbeek, de nieuw opgedane interventies direct te oefenen door middel van een rollenspel.

Aantal medewerkers per bijeenkomst

Deze werkvorm is geschikt voor een individueel traject of in teamverband met ca 15 medewerkers.

Reacties

'Samen met mijn collega heb ik een intervisiemoment gevolgd bij Erik. Terugkijkend hierop heeft dit moment mij enorm geïnspireerd.'

'Mijn ervaring is dat Erik als specialiteit heeft om de krachtbronnen in het gezin te signaleren.'

'Jouw inzet was voor mij van groot belang. Jij hebt mij weer energie en inzichten gegeven dat ik binnen het gezin kan inzetten/ gebruiken.'

'De huisbezoeken kosten mij nu minder energie. De sfeer voelt beter in huis als ik op bezoek ben.'

'Erik heeft me naast handvatten ook zeker nieuwe inzichten gegeven die er toe bijgedragen hebben dat ik zelf ontdekte wat er nodig is in dit systeem, maar ook het zelfvertrouwen dat ik degene ben die het verschil kan maken.'

'Met Erik heb ik de ervaring dat hij naast het mee denken vanuit de systeemtherapie, ook de diepere laag weet te bevragen.'

'Ik heb het als prettig ervaren om even van mijn stuk te worden gebracht, uit mijn comfortzone.'

